

Sygn. akt VIII U 3/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Patrycja Bogacińska - Piątek

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2020 r. w Gliwicach

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 listopada 2019 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. M. prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego począwszy od 1 lipca 2019 roku.

(-)sędzia Patrycja Bogacińska - Piątek

Sygn. akt VIII U 3/20

(...)

Decyzją z 12 listopada 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na treść art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, wskazując że ustanie stosunku pracy nastąpiło na mocy porozumienia stron, a nie na wniosek nauczyciela.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Ubezpieczony podnosił, że spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu spornego świadczenia, w tym w szczególności –postępując zgodnie z publikacją ZUS na stronie internetowej – złożył wniosek o rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem stron.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. M. urodził się (...) Wiek 56 lat ukończył (...)

W dniu 19 lipca 2019 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Zaskarżoną decyzją z 12 listopada 2019 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego wskazując, że wprawdzie udowodnił wymagany 30-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz 20-letni okres wykonywania pracy nauczycielskiej, jednakże z przedłożonego świadectwa pracy nie wynika, by rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na wniosek ubezpieczonego, co jest jedną z przesłanek uzyskania świadczenia kompensacyjnego.

Ubezpieczony legitymuje się wymaganym co najmniej 30-letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz 20-letnim okresem wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

W okresie od 1 września 1984 r. do 30 czerwca 2017 r. ubezpieczony pracował w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr (...) w T. na stanowiskach kolejno: nauczyciela, dyrektora placówki, nauczyciela.

W dniu 29 czerwca 2017 r. ubezpieczony złożył pisemny wniosek do dyrekcji Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr (...) w T. o rozwiązanie w dniu 30 czerwca 2017 r. na zasadzie porozumienia stron umowy o pracę zawartej 1 września 1984 r.

Stosunek pracy ubezpieczonego z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym Nr (...) w T. uległ rozwiązaniu 30 czerwca 2017 r. na mocy porozumienia stron – zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego.

Powyższy stan faktyczny, który był w zasadzie bezsporny, Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego i akt osobowych ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie stan faktyczny był w zasadzie bezsporny. Ubezpieczony, po ukończeniu 56 lat, zwrócił się z wnioskiem o przyznanie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a zaskarżoną decyzją z 12 listopada 2019 r. (...) Oddział w Z. odmówił mu wnioskowanego świadczenia wskazując, że wprawdzie udowodnił wymagany 30-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz 20-letni okres wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, jednakże z przedłożonego świadectwa pracy nie wynika, by rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na wniosek ubezpieczonego, co jest jedną z przesłanek uzyskania świadczenia kompensacyjnego.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się zatem do interpretacji przepisów dotyczących rozwiązania stosunku pracy przez nauczyciela w kontekście prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 128) prawo do takiego świadczenia przysługuje nauczycielom, którzy spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek, o którym mowa w ust. 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, 1386 i 2120), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS", wynoszący 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć;
- 3) rozwiązali stosunek pracy.

Po myśli ust. 3 nauczyciel ma prawo do świadczenia, jeżeli ukończył:

- 1) 55 lat - w latach 2009-2014;
- 2) 55 lat w przypadku kobiet i 56 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2015-2016;
- 3) 55 lat w przypadku kobiet i 57 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2017-2018;
- 4) 55 lat w przypadku kobiet i 58 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2019-2020;
- 5) 55 lat w przypadku kobiet i 59 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2021-2022;
- 6) 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2023-2024;
- 7) 56 lat w przypadku kobiet i 61 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2025-2026;
- 8) 57 lat w przypadku kobiet i 62 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2027-2028;
- 9) 58 lat w przypadku kobiet i 63 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2029-2030;
- 10) 59 lat w przypadku kobiet i 64 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2031-2032.

Zgodnie zaś z art. 2 pkt. 1 ww. ustawy użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) nauczyciel - nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w:
 - a) publicznych i niepublicznych przedszkolach,
 - b) szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
 - c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203).

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa, a stanowisko organu rentowego nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach.

Należy podkreślić – na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 27 kwietnia 2016 r. (III PZP 1/16) – że warunek rozwiązania nauczycielskiego stosunku pracy "na wniosek" nauczyciela, który był i jest, wymagany do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej na podstawie art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela nie został legislacyjnie sformułowany ani "powtórzony" przy ubieganiu się o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. Gdyby nabycie tego świadczenia wymagało złożenia przez nauczyciela wniosku lub "inicjatywy" rozwiązania nauczycielskiego stosunku pracy, to konsekwentny i racjonalny ustawodawca *expressis verbis* ustanowiłby taki warunek nabycia nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego z tytułu rozwiązania stosunku pracy, obowiązujący nadal przy ustaleniu prawa do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej. Wprawdzie świadczenie kompensacyjne można nabyć tylko z tytułu nauczycielskiego zatrudnienia i po jego rozwiązaniu, ale z gramatycznej treści art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy nie wynika potrzeba złożenia wniosku lub przejawienia zidentyfikowanej inicjatywy w rozwiązaniu stosunku pracy przez nauczyciela, który w związku z każdym ustawowo określonym sposobem rozwiązania stosunku pracy jest uprawniony do zgłoszenia w organie rentowym bezpośrednio lub za pośrednictwem płatnika składek (art. 14 ustawy) wniosku o ustalenie prawa do świadczenia kompensacyjnego.

Biorąc pod uwagę powyższe – skoro ustawa o świadczeniach kompensacyjnych ani Karta Nauczyciela nie regulują konkretnych sposobów rozwiązania stosunku pracy przez nauczyciela – każdy ze sposobów rozwiązania umowy o pracę przewidziany w art. 30 k.p., który angażuje pracownika (wymaga od niego udziału w zakończeniu stosunku pracy poprzez złożenie oświadczenia woli), uprawnia do ubiegania się o świadczenie kompensacyjne. Pracownik nie będzie natomiast spełniał przesłanek nabycia tego prawa, gdy to pracodawca złożył jednostronne oświadczenie woli o

rozwiązaniu umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia (art. 30 § 1 pkt 2 k.p.) oraz bez zachowania okresu wypowiedzenia (art. 30 § 1 pkt 3 k.p.).

W związku z powyższym, skoro ubezpieczony stosunek pracy ubezpieczonego ustał na mocy porozumienia stron, tj. zgodnie z art. 30 § 1 pkt 1 k.p., należy uznać, że warunek rozwiązania stosunku pracy wskazany w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych został spełniony.

Na marginesie należy zaznaczyć, że w przedmiotowej sprawie stosunek pracy ubezpieczonego został rozwiązany na jego pisemny wniosek, który złożył pracodawcy 29 czerwca 2017 r. Wniosek ten znajduje się w aktach osobowych.

Reasumując, należało uznać, że ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki uprawniające do przyznania mu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W związku z powyższym Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego począwszy od 1 lipca 2019 r.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek